

Робоча програма «Основи режисерської майстерності» для студентів за напрямом підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво», додатковою спеціалізацією «Режисура мультимедійних проектів у музичному мистецтві».

Розробник: Дикий Д.В., старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від «7» вересня 2016 року № ____

Завідувач кафедри академічного та естрадного вокалу

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	5
3. Програма навчальної дисципліни	6
4. Структура навчальної дисципліни	9
5. Навчально-методична картка	10
6. Теми лекційних занять	11
7. Теми практичних занять	11
8. Самостійна робота	11
9. Методи навчання	12
11. Методи контролю	12
12. Розрахунок рейтингових балів	12
13. Методичне забезпечення	14
14. Рекомендована література	14

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 1,50	Галузь знань 0202 Мистецтво	(за вибором)
	Напрямок підготовки <u>6.020204 Музичне мистецтво</u>	
Модулів – 1	Спеціалізація: «Режисура мультимедійних проектів у музичному мистецтві»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		4-й
		Семестр: 7-й
Загальна кількість годин – 54		Аудиторних 20 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 7-й семестр – 1.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Бакалавр</u>	Лекції
		10 год.
		Практичні
		10 год.
		Самостійна робота
		31 год.
		Вид контролю: МК – 3 год., ПМК – VII семестр

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу - сформувати професійні навички з самостійної практичної, творчої та організаційної діяльності в роботі над різноманітними методами створення мультимедійних проектів у музичному мистецтві, формування готовності до організації мультимедійних проектів у музичному мистецтві.

Завдання курсу:

- озброїти студентів системою знань, передбачених навчальною програмою і виробити в них вміння застосовувати набуті знання на практиці;
- засвоєння теоретичних та методичних основ режисерської майстерності;
- вивчення нових світових форм і методів режисури різних видів мультимедійних проектів у музичному мистецтві;
- набуття фахових умінь і навичок, спеціальних здібностей: художньо-образного мислення, оригінального авторського бачення;
- набуття практичного досвіду відповідної діяльності з метою перенесення специфіки її підготовки в подальшу професійну роботу;
- розвиток і реалізація музичних і педагогічних здібностей студентів, інтересу до подальшої педагогічної діяльності, творчої активності, обдарованості студентів, розвиток індивідуальної режисерської особистості.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: - основи історії і теорії режисури;

- теорію і практику режисури мультимедіа;
- базові питання режисерського мистецтва: взаємовідношення драматурга і режисера, режисера і актора, задуму і його реалізації;
- загальні та специфічні ознаки режисерського творчості в сценічних і екранних мистецтвах;
- естетичну природу інтерактивного художнього простору, особливості його сприйняття; виражальні можливості мультимедіа і систем віртуальної реальності, вимоги, що пред'являються інтерактивністю до літературної першооснови твору;
- основний понятійний апарат, використовуваний при створенні інтерактивних мультимедійних творів;
- технологічний процес виробництва мультимедіа;
- форму написання режисерського сценарію, розкадрувань і т.п.;
- творчий досвід світової режисури.

вміти: - чітко сформулювати і здійснити свою мету при створенні аудіовізуального твору;

- вміти донести свої думки до творчого колективу, зробити його членів однодумцями;
- формувати творчий задум мультимедійного твору, виходячи з участі в інтерактивному оповіданні глядача-користувача;
- реалізовувати художній образ, керуючи і спрямовуючи творчий колектив, використовуючи арсенал виразних засобів і сучасних технологій;
- використовувати знання в практичній роботі режисера мультимедіа;
- професійно аналізувати і оцінювати готові мультимедійні твори.

3. Програма навчальної дисципліни.

VII семестр.

Модуль I.

Змістовий модуль 1. Основи режисерського творчості.

Тема 1. Театральне мистецтво як основа всіх видів режисерської діяльності.

Кіно, телебачення, відео, анімація, мультиплікація, віртуальна реальність, кліпи та телереклама як екранна творчість.

Режисер як організатор творчого процесу. Поняття «режисер». Особливості діяльності і проблеми підготовки режисера театралізованих заходів. Функції режисера театралізованих заходів. Основні риси сучасного мультимедійного процесу у організації та постановки у музичному мистецтві та сучасних театралізованих заходів.

Тема 2. Основи екранної режисури.

Ігрові та документальні фільми із застосуванням мультимедійних технологій. Телевізійні програми з використанням цифрових, комп'ютерних спец ефектів. Комп'ютерна анімація. Театральні-видовищні проекти. Навчальні та освітні програми. Веб-дизайн і віртуальна реальність. Презентаційні програми: комп'ютерна анімація (2D, 3D, Flash), інтерактивні медіаінсталляції, сайти та кліпи, поліграфічні видання.

Виробництво вихідного відеоматеріалу відповідно до режисерській розробкою і операторської експлікації. Робота режисера з акторами на знімальному майданчику, з мультиплікаторами і звукооператорами. Специфіка роботи режисера в усіх видах отримання вихідного матеріалу.

Тема 3. Специфіка режисури мультимедіа як нового виду творчої діяльності.

Народження ідеї і задуму анімаційного рекламного твору і інших мультимедійних продуктів.

Особливості драматургії мультимедійних проектів. Сценарій - загальне поняття і його завдання. Створення сценарію. Створення художнього образу, його узагальненість, метафоричність. Роль і значення костюму, реквізиту, декорацій, світлозвукової і музичної техніки в створенні мультимедійного проекту у музичній творчості.

Тема 4. Загальна характеристика системи виразних засобів режисури мультимедіа.

Монтаж та композиція, концепція та мізансцени мультимедійного проекту.

Провідні професії, які беруть участь у створенні інтерактивного проекту.

Основні терміни. Кадр та план. Крупність плану. Змістовний сенс різнокрупності планів. Ракурс. Рух камери. Панорамування в кіно і телебаченні. Стоп-кадр, зворотна зйомка, «вісімка» і т. п.

Тема 5. Візуальна сфера мультимедійного проекту.

Поняття «сценографія». Декоративне-художнє оформлення у музичному мистецтві. Сценографія як засіб трансформації фізичного в ілюзорний (образний) простір. Проблеми реального та умовного в сценографії.

Композиційна побудова кадру.

Темпоритм. Простір як фізична реальність видовища. Типи видовищного простору. Аудіовізуальний простір. Простір фізичний та ілюзорний. Засоби трансформації простору аудіовізуального видовища.

Тема 6. Організаційно-виробнича діяльність режисера.

Розробка планів, визов-листів. Адміністративна функція режисера. Допоміжні засоби у роботі режисера.

Тема 7. Метод дієвого аналізу в інтерактивному художньому творі.

Стилістика і форма - дві основні складові будь-якого твору добуток. Стилістика як ознака засобів кошт художньої виразності, що використовує автор.

«Надзавдання» (За Станіславським) як основа форми, як каркас, на якому тримаються всі елементи конструкції. «Поворотні події».

Кадр як основа екранного твору. Види кадру. Стилістика зображення.

Загальні уявлення композиційної побудови екранного твору: від задуму до втілення.

Збір збирання фактів, аналіз фактів і складання первісного плану матеріалу майбутнього екранного твору.

Тема 8. Робота режисера з творчою групою.

Специфіка роботи режисера з актором, драматургом (сценаристом), продюсером та іншими цехами. Робота режисера з оператором, звукооператором, художником. Повна режисерська розробка. Операторська експлікація.

Тема 9. Специфіка режисури навчальних і освітніх мультимедіа.

Роль та значення мультимедіа у навчально-культурологічному просторі, освіті та мистецтві. Особливості режисерської ідеї та відтворення задуму під замову.

Модуль II.

Змістовий модуль 1. Основи режисерського майстерності.

Тема 1. Написання сценарію мультимедійного проекту до театралізованого заходу.

Практична робота по написанню сценарію мультимедійного проекту до театралізованого заходу.

Ситуації, що породжують конфлікти.

Проблема як особлива форма діалектичного протиріччя, яка, відображаючи зіткнення між прагненням до поставленої мети і можливостями

її здійснення, діє в процесі пізнання як рушійна сила людського пізнання і стимулу для дослідника.

Проблемна ситуація як усвідомлення протиріччя між рівнем пізнання й об'єктивних вимог до нього.

Параметри проблемного документального екрану (вибір мети, вибір стратегії для її досягнення, перевірка результатів). Дослідницький характер проблемного фільму. Залежність проблемного фільму від свідомості суспільства.

Тема 2. Режисерський задум мультимедійного проекту «вірусної» реклами.

Створення режисерського задуму та його реалізація.

Особливості втілення режисерського задуму. Виробничі етапи: сценарний, підготовчий, знімальний, монтажно-тонувальний.

Тема 3. Розробка режисерської документації.

Детальна розробка розділів постановочного плану та розділів монтажного листа на основі навчальних робіт (сценаріїв).

Тема 4. Режисура інтерактивного ігрового простору.

Формування задуму роботи. Складання режисерської робочої документації. Пошук образного рішення епізодів сценарію. Відбір дійових осіб та головних героїв. Робота з художником, композитором, хореографом. Програмування різноманітних ситуацій спілкування, створення ігрових ситуацій. Робота режисера над масовими сценами.

Інтерактивні медіаінсталляції. Поняття «інсталляція».

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог го	у тому числі				
		л	п	інд	с.р.	м.к		л	П	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12	13	
VII семестр.												
Модуль I.												
Змістовий модуль 1. Основи режисерського творчості.												
Тема 1. Театральне мистецтво як основа всіх видів режисерської діяльності.	1	1										
Тема 2. Основи екранної режисури.	1	1										
Тема 3. Специфіка режисури мультимедіа як нового виду творчої діяльності.	4	1			3							
Тема 4. Загальна характеристика системи виразних засобів режисури мультимедіа.	4	1			3							
Тема 5. Візуальна сфера мультимедійного проекту.	4	2			2							
Тема 6. Організаційно-виробнича діяльність режисера.	3	1			2							
Тема 7. Метод дієвого аналізу в інтерактивному художньому творі.	4	1			3							
Тема 8. Робота режисера з творчою групою.	1	1										
Тема 9. Специфіка режисури навчальних і освітніх мультимедіа.	3	1			2							
Модульний контроль	1					1						
Разом	26	10			15	1						
Модуль II.												
Змістовий модуль 1. Основи режисерського майстерності.												
Тема 1. Написання сценарію мультимедійного проекту до театралізованого заходу.	6		2		4							
Тема 2. Режисерський задум мультимедійного проекту «вірусної» реклами.	6		2		4							
Тема 3. Розробка режисерської документації.	6		2		4							
Тема 4. Режисура інтерактивного ігрового простору.	8		4		4							
Модульний контроль.	2					2						
Разом.	28		10		16	2						
Усього годин	54	10	10		31	3						

5. Навчально-методична карта дисципліни «Основи режисерської майстерності»

Разом: 54 годин, лекції – 10 години, практичні заняття – 10 годин, індивідуальна робота - 0 години, самостійна робота – 31 годин, модульний контроль – 3 годин

Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II				
Назва модуля										
Кількість балів за модуль	60					90				
Заняття	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Лекційні 10 години	10 годин					0 години				
Практичні 10 години	0 годин					10 годин				
Назва навчального модуля (практичне заняття)	<p>Театральне мистецтво як основа всіх видів режисерської діяльності. Основи екранної режисури. Специфіка режисури мультимедіа як нового виду творчої діяльності. Загальна характеристика системи виразних засобів режисури мультимедіа. Візуальна сфера мультимедійного проекту. Організаційно-виробнича діяльність режисера. Метод дієвого аналізу в інтерактивному художньому творі. Робота режисера з творчою групою. Специфіка режисури навчальних і освітніх мультимедіа.</p> <p>1×5= 5 б. 5 б.</p>					<p>Написання сценарію мультимедійного проекту до театралізованого заходу. Режисерський задум мультимедійного проекту «вірусної» реклами. Розробка режисерської документації. Режисура інтерактивного ігрового простору.</p> <p>1×5= 5 б. 10×4=40 б. 40 б.</p>				
Самостійна робота 50 балів	5б.×6=30					5б.×4=20				
Види поточного контролю 50 балів	Модульна контрольна робота 25 балів					Модульна контрольна робота 25 балів				
Всього 150 балів, коефіцієнт – 1,5										

6. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кільк годин
1	Театральне мистецтво як основа всіх видів режисерської діяльності.	1
2	Основи екранної режисури.	1
3	Специфіка режисури мультимедіа як нового виду творчої діяльності.	1
4	Загальна характеристика системи виразних засобів режисури мультимедіа.	1
5	Візуальна сфера мультимедійного проекту.	2
6	Організаційно-виробнича діяльність режисера.	1
7	Метод дієвого аналізу в інтерактивному художньому творі.	1
8	Робота режисера з творчою групою.	1
Всього:		10

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кільк годин
1	Написання сценарію мультимедійного проекту до театралізованого заходу.	2
2	Режисерський задум мультимедійного проекту «вірусної» реклами.	2
3	Розробка режисерської документації.	2
4	Режисура інтерактивного ігрового простору.	4
Всього:		10

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Специфіка режисури мультимедіа як нового виду творчої діяльності.	3	5
2	Загальна характеристика системи виразних засобів режисури мультимедіа.	3	5
3	Візуальна сфера мультимедійного проекту.	2	5
4	Організаційно-виробнича діяльність режисера.	2	5
5	Метод дієвого аналізу в інтерактивному художньому творі.	3	5
6	Специфіка режисури навчальних і освітніх мультимедіа.	2	5
7	Написання сценарію мультимедійного проекту до театралізованого заходу.	4	5
8	Режисерський задум мультимедійного проекту «вірусної» реклами.	4	5
9	Розробка режисерської документації.	4	5
10	Режисура інтерактивного ігрового простору.	4	5
Разом		31	50

9. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних творчих проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

11. Методи контролю

Навчальні досягнення з дисципліни «Основи режисерської майстерності» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

У процесі оцінювання навчальних робіт застосовуються такі методи:

- Усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- Письмового контролю: складання сценарного плану, сценарію;
- Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

12. Розрахунок рейтингових балів, які отримують студенти

№ пп	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	5	5
2.	Відвідування практичних занять	1	5	5
3.	Робота на практичних заняттях	10	4	40
4.	Самостійна робота	5	10	50
5.	Модульна контрольна робота	25	2	50
Базовий рейтинговий бал (коефіцієнт успішності)			150 /100=1,5	
Підсумковий рейтинговий бал				100

Приклад для заліку

Змістовий модуль № 1										Змістовий модуль № 2					К-ть балів без коэф.	Коеф.	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	МК	T1	T2	T3	T4	МК			
0,5	0,5	5,5	5,5	6	5,5	5,5	0,5	5,5	25	16	16	16	17	25	150	1,5	100

T1, T2 ... T6 – теми змістових модулів.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтин- гова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Критерії оцінювання

Оцінка «**відмінно**» (**90-100 балів**) – ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

Оцінка «**дуже добре**» (**82-89 балів**) – ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні неточності.

Оцінка «**добре**» (**75-81 балів**) – ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.

Оцінка «задовільно» (69-74 бали) – ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх самостійно.

Оцінка «достатньо» (60-68 бали) – ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.

Оцінка «незадовільно» (35-59 балів) - виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

13. Методичне забезпечення

1. опорні конспекти лекцій;
2. робоча навчальна програма;
3. збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
4. мультимедійний матеріал;
5. засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

14. Рекомендована література

Базова

1. Генкин Д.М. Массовые праздники. – М., 1975.
2. Гордеев С. И. Методика організації масових свят. – Х., 2003.
3. Дворко Н. И. Основы режиссуры мультимедиа-программ. — СПб., 2005.
4. Деникин А. А. Мультимедиа и искусство: от мифов к реалиям // Художественная культура. — 2013. — № 1 (6).
5. Захава Б. Е. Мастерство актера и режиссера / Б. Е. Захава. – М. : ГИТИС ,2008. – 430 с.
6. Туманов И. Режиссура массовых праздников. – М., 1976.
7. Чечётин А.И. Искусство массовых представлений. – М., 1976.
8. Шароев И. Режиссура эстрады. – М., 1975.
9. Каптерев А. И. Мультимедиа как социокультурный феномен. — М.: Профиздат, 2002. — 224 с.
10. Шлыкова О. В. Культура мультимедиа. Уч. пособие для студентов. — М.: ФАИР-ПРЕСС, 2004.

Допоміжна

1. Алдошина И.А., Игнатов П.В. Трансауральная стереофония и основы бинаурального синтеза // Современные проблемы науки и образования. – 2015. – № 1.

2. Сошников В.Д. Шадхан И.А. Искусство мультимедиа в диалоге классических традиций режиссуры и современной творческой практики // Международный научно-исследовательский журнал. – 2014. - №4(23), часть 3. – С. 114-116.
3. Югай И.И. Искусство по телефону: стратегии медиа - арта // Общество. Среда. Развитие. – 2013. – № 4 . – С.151-154.
4. Данько Л.Г. Мюзикл как особая форма музыкально-драматического спектакля. — Л.: 1977.
5. Морозова Г.В. Понятие темпо-ритма сценического действия. Труды МГИК. - М.: 1968.

Інформаційні ресурси

1. Збірник підручників з режисури: <http://rutracker.org/forum/viewtopic.php?t=777097>
2. Книги з режисури: <http://www.livelib.ru/tag/%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%B8%D1%81%D1%81%D1%83%D1%80%D0%B0>
3. Новини про театр, театральні фестивалі тощо: <http://theatre.atdigest.ru/>
4. Сучасний театр в Україні: <http://teatre.ua/>
5. Масові свята: <http://teatr-igry.ru>
6. Особливості режисури масових свят: <http://www.playwright.ru/dramaturg/bb-osobennost-rejissury-prazdnikov.htm>